

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Departamentul	DEPARTAMENTUL DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	EDUCAȚIE TIMPURIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	EDUCAȚIE TIMPURIE INCLUZIVĂ APLICATĂ				
Anul de studiu	III	Semestrul	I	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	30
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	33
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP 9. Ilustrează cu exemple în timpul activității didactice CP 12. acordă sprijin elevilor și studenților în procesul de învățare CP 13. Evaluează progresul școlar al elevilor și studenților
Competențe transversale	

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
-	-	-

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unei structuri conceptuale specifice Psihologiei dezvoltării și relaționarea conținuturilor disciplinei cu informațiile de specialitate dobândite anterior în vederea unei optime aplicabilități în activitatea de predare;
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Egalitate de șanse, echitate și educație incluzivă în educația timpurie • Concepte-cheie: egalitate de șanse, echitate, educație incluzivă • Modele și principii ale educației incluzive • Repere legislative și politici educaționale relevante pentru educația timpurie • De la integrare la incluziune în creșă și grădiniță	2	expunere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația	
2. Diversitatea copiilor și experiențele de viață în educația timpurie • Diversitatea ca resursă educațională	2	prelegerea intensificată, conversația,	

• Copii cu dizabilități, CES, status socio-economic scăzut, copii refugiați, minorități etnice • Identitate, apartenență și recunoaștere în grădiniță • Impactul experiențelor de viață asupra participării copilului la activități		descoperirea dirijată	
3. Curriculum incluziv și practici educaționale diferențiate în educația timpurie • Curriculum incluziv în creșă și grădiniță • Jocuri, rutine și activități diferențiate • Adaptarea mediului educațional la diversitatea copiilor • Recunoașterea identității copilului prin activități educaționale	2	expunere dialogată, descoperirea dirijată	
4. Evaluare psihopedagogică funcțională și intervenție timpurie • Evaluarea funcțională în educația timpurie • Rolul educatorului în identificarea timpurie a nevoilor copilului • Intervenția timpurie în educație – principii și exemple • Sisteme de suport pentru copii cu tulburări de neurodezvoltare și dizabilități • Limitele rolului educatorului și colaborarea cu specialiștii	2	prelegerea intensificată, conversația, studiul de caz	
5. Designul universal de învățare (UDL) și adaptarea mediului educațional • Principiile Designului universal de învățare • Aplicarea UDL în educația timpurie • Adaptarea materialelor, activităților și rutinei • Crearea unui mediu educațional accesibil tuturor copiilor	2	expunere, conversația, descoperirea dirijată	
6. Incluziunea socială, climatul de grup și prevenirea discriminării la vârste timpurii • Procese sociale în grupul de copii • Stereotipuri, prejudecăți și excluziune în copilăria timpurie • Promovarea comportamentelor prosociale și a comunicării incluzive • Strategii educaționale de prevenire a discriminării și segregării	2	expunere dialogată, problematizarea, demonstrația, studiul de caz	
7. Familia, comunitatea și managementul multidisciplinar de caz • Familii vulnerabile: provocări și resurse • Parteneriatul educator–familie • Susținerea parentală în context incluziv • Managementul multidisciplinar de caz • Rolul educatorului în echipa de suport	2	conversația, descoperirea dirijată, studiul de caz	
Bibliografie minimală recomandată			
[1] Banks, J. A. (2016). <i>Cultural diversity and education: Foundations, curriculum, and teaching</i> (6th ed.). Routledge. [2] CAST. (2018). <i>Universal Design for Learning guidelines version 2.2</i>. http://udlguidelines.cast.org [3] Derman-Sparks, L., & Edwards, J. O. (2020). <i>Anti-bias education for young children and ourselves</i> (2nd ed.). National Association for the Education of Young Children. [4] Gherguț, A. (2003). <i>Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială. Ghid practic</i>. Polirom. [5] Gherguț, A. (2019). <i>Educația incluzivă și pedagogia diversității</i>. Polirom. [6] Guralnick, M. J. (2004). Effectiveness of early intervention for vulnerable children: A developmental perspective. În M. A. Feldman (Ed.), <i>Early intervention: The essential reader</i> (pp. 9–50). Blackwell. [7] Meyer, A., Rose, D. H., & Gordon, D. (2014). <i>Universal Design for Learning: Theory and practice</i>. CAST Professional Publishing. [8] OECD. (2019). <i>Creating high-quality early childhood education and care</i>. OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/9789264312035-en [9] Roșan, A. (2015). <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i>. Polirom. [10] Schipor, D. (2012). <i>Dificultăți de învățare. O provocare pentru a învăța altfel</i>. Editura Didactică și Pedagogică. [11] UNESCO. (2017). <i>A guide for ensuring inclusion and equity in education</i>. UNESCO Publishing. [12] Visu-Petra, L., & Cheie, L. (2012). <i>Dezvoltarea memoriei de lucru. Exerciții pentru preșcolari și școlari</i>. ASCR. [13] Vrăjmaș, E., & Oprea, V. (2003). <i>Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități</i>. MarLink. [14] Vrăncianu, M., & Pelivan, V. (2011). <i>Incluziunea socio-educatională a copiilor cu dizabilități în grădinița de copii. Ghid pentru cadrele didactice și specialiști</i>. Agenția de Dezvoltare din Republica Cehă. https://mecc.gov.md/sites/default/files/incluziunea_socio-educational_a_copiilor_cu_dizabilitati_in_grdiniya_de_copii.pdf			

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Educația timpurie incluzivă – clarificări conceptuale și cadre de referință • Incluziune, integrare, echitate, egalitate de șanse • Specificul incluziunii în creșă și grădiniță • Analiza unor situații educaționale incluzive/non-incluzive	2	Expunerea interactivă Conversația euristică Problematizarea Analiza unor situații educaționale concrete Dezbaterea ghidată	
2. Repere legislative și politici educaționale privind incluziunea	2	Studiul documentelor	

în educația timpurie • Cadru legislativ național și european • Drepturile copilului și responsabilitățile instituției • Studiu de documente și aplicații practice		oficiale Expunerea explicativă Conversația dirijată Analiza comparativă Lucrul pe fișe de sinteză	
3. Diversitatea copiilor în educația timpurie – experiențe de viață și identitate • Copii cu CES, dizabilități, statut socio-economic scăzut • Copii refugiați, minorități etnice și culturale • Analiza impactului experiențelor de viață asupra participării	2	Studiul de caz Analiza narativă a experiențelor de viață Conversația reflexivă	
4. Recunoașterea și valorizarea identității copilului în mediul educațional • Apartenență, identitate, recunoaștere • Practici educaționale care susțin identitatea copilului • Aplicații pe activități din grădiniță	2	Jocul de rol Analiza de situații educaționale Conversația problematizantă Exerciții de reflecție personală	
5. Curriculum incluziv în educația timpurie – principii și exemple • Curriculum incluziv vs. curriculum adaptat • Jocuri, rutine și activități diferențiate • Analiza unor exemple de bună practică	2	Expunerea interactivă Analiza de exemple de bună practică Studiul de caz Lucrul pe sarcini aplicative	
6. Adaptarea activităților educaționale pentru diversitatea copiilor • Diferențierea activităților • Adaptarea mediului și materialelor • Proiectarea unei activități incluzive	2	Învățarea prin proiect Simularea didactică Rezolvarea de probleme Prezentarea și discutarea soluțiilor propuse	
7. Evaluarea funcțională a copilului în educația timpurie • Ce poate și ce nu poate face educatorul • Observația pedagogică și documentarea progresului • Studii de caz	2	Studiul de caz Analiza observației pedagogice Conversația ghidată Exerciții de documentare a progresului Reflecția critică	
8. Intervenția timpurie în educație – rolul educatorului • Intervenția educațională timpurie • Exemple de intervenții funcționale în grădiniță • Limitele intervenției educaționale	2	Expunerea aplicativă Analiza de situații educaționale Lucrul pe scenarii de intervenție Conversația dirijată	
9. Designul universal de învățare (UDL) – aplicații practice • Principiile UDL • Adaptarea activităților, rutinei și mediului • Analiza unor scenarii educaționale	2	Expunerea interactivă Studiul de caz Analiza de materiale educaționale	
10. Mediul educațional incluziv în creșă și grădiniță • Organizarea spațiului • Accesibilitate și participare • Exemple practice și exerciții	2	Observația dirijată Analiza de imagini/schițe de spații educaționale Conversația problematizantă	
11. Procese sociale în grupul de copii și incluziunea socială • Grupul de copii ca context incluziv • Stereotipuri și excluziune la vârste timpurii • Promovarea comportamentelor prosociale	2	Studiul de caz Jocul de rol Conversația reflexivă Analiza situațiilor de grup	
12. Gestionarea situațiilor dificile și a comportamentelor problematice • Comportamente problematice vs. nevoi neexprimate • Strategii educaționale incluzive • Studii de caz și jocuri de rol	2	Jocul de rol Analiza de caz Problematizarea Simularea situațiilor	

		educaționale Dezbaterea ghidată	
13. Familia copilului – partener în educația incluzivă • Familii vulnerabile: provocări și resurse • Comunicarea educator–familie • Sprijin parental și reziliență	2	Conversația dirijată Studiul de caz Analiza situațiilor de comunicare educator–familie Exerciții de reflecție profesională	
14. Managementul multidisciplinar de caz și rolul educatorului • Echipa multidisciplinară: cine, cum, când • Rolul educatorului în echipă • Analiza unui caz integrat	2	Studiul de caz integrat Analiza de roluri profesionale Lucrul colaborativ Conversația aplicativă	
Bibliografie minimală recomandată			
[1] Derman-Sparks, L., & Edwards, J. O. (2020). <i>Anti-bias education for young children and ourselves</i> (2nd ed.). National Association for the Education of Young Children. [2] Gherguț, A. (2019). <i>Educația incluzivă și pedagogia diversității</i> . Polirom. [3] Meyer, A., Rose, D. H., & Gordon, D. (2014). <i>Universal Design for Learning: Theory and practice</i> . CAST Professional Publishing. [4] OECD. (2019). <i>Creating high-quality early childhood education and care</i> . OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/9789264312035-en [5] Roșan, A. (2015). <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom. [6] UNESCO. (2017). <i>A guide for ensuring inclusion and equity in education</i> . UNESCO Publishing. [7] Vrăjmaș, E., & Oprea, V. (2003). <i>Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități</i> . MarLink. [8] Vrâncianu, M., & Pelivan, V. (2011). <i>Incluziunea socio-educatională a copiilor cu dizabilități în grădinița de copii. Ghid pentru cadrele didactice și specialiști</i> . Agenția de Dezvoltare din Republica Cehă. https://mecc.gov.md/sites/default/files/incluziunea_socio-educational_a_copiilor_cu_dizabilitati_in_grdiniia_de_copii.pdf			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Demonstrarea capacității de a explica conceptele fundamentale ale educației timpurii incluzive (incluziune, echitate, diversitate, design universal de învățare); - Analizarea critică a situațiilor educaționale din educația timpurie din perspectiva incluziunii și a egalității de șanse; - Identificarea nevoilor educaționale ale copilului mic în contexte educaționale diverse, fără recurs la etichetări sau clasificări clinice; - Argumentarea soluțiilor educaționale incluzive, adecvate rolului educatorului și contextului instituțional	Test documologic Analiză de situație educațională	50%
Seminar	- Aplicarea principiilor educației incluzive și ale designului universal de învățare în proiectarea activităților educaționale pentru educația timpurie; - Utilizarea metodelor de observare pedagogică și documentare a progresului copilului în scop educațional; - Proiectarea unor strategii de adaptare a activităților, mediului și rutinei educaționale pentru copiii cu nevoi educaționale diverse; - Analiza și gestionarea situațiilor educaționale dificile în mod incluziv, non-discriminatoriu și orientat spre sprijin; - Manifestarea unei atitudini reflexive și etice față de diversitatea copiilor și familiilor acestora.	Portofoliu Studiu de caz	50%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
	Conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR	Lector univ. dr. Diana Sinziana DUCA

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
	Prof. univ. dr. Otilia CLIPA
Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
	Conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR
Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
	Conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI